

KARTA CHARAKTERYSTYKI

GIPS GÓRNICZY

Sekcja 1: Identyfikacja substancji/ mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa**1.1. Identyfikator produktu:** Gips górniczy

Numer rejestracji: mieszanina, nie wymaga rejestracji

Inne nazwy lub synonimy, jakimi mieszanina jest oznaczana: brak.

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania mieszaniny oraz zastosowania odradzane:

☞ Zidentyfikowane zastosowania: produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych np. gipsów i cementu, mieszanie/przepakowywanie, wykonywanie tam przeciwpożarowych w górnictwie węglowym, powłok izolacyjnych wyrobisk i zasobów eksploatacyjnych oraz jako wypełnienia pustek i kawern w górnictwie, zastosowania przemysłowe, zastosowania profesjonalne. Zastosowania odradzane – stosowanie niezgodne z zaleceniami producenta.

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Producent: Dolina Nidy Sp. z o.o.

Adres pocztowy: Leszcze 15, 28-400 Pińczów, POLSKA

Numer telefonu: 41 35 78 100 fax. 41 35 78 744

Adres e-mail kompetentnej osoby odpowiedzialnej za kartę charakterystyki: bkubiakowska@dolina-nidy.com.pl

Kontakt krajowy dot. REACH: Mariusz Hynowski tel. 41 35 78 745, tel. kom. 691 735 487

1.4. Numer telefonu alarmowego:

Telefon w nagłych przypadkach: +48 42 2538 424 | +48 42 2538 427 Fax: +48 42 2538 444

Telefon alarmowy producenta: laboratorium 041 35 78 345 czynny w dni robocze 7.00-15.00

Krajowy telefon alarmowy: 112 czynny 24 h

Sekcja 2: Identyfikacja zagrożeń**2.1. Klasyfikacja mieszaniny:**

☞ Klasyfikacja zgodnie z (WE) Nr 1272/2008 [CLP]: Produkt nie spełnia kryteriów klasyfikacji do żadnej klasy zagrożenia.

☞ Na żądanie jest dostarczana wraz z produktem karta charakterystyki, ponieważ zawiera co najmniej jedną substancję zaklasyfikowaną jako stwarzającą zagrożenie dla zdrowia człowieka lub dla środowiska w ilości o indywidualnym stężeniu ≥ 1 % wagowo lub w przypadku której zostały określone we Wspólnocie najwyższe dopuszczalne stężenia w środowisku pracy.

Informacje na temat substancji zawartych w produkcie znajdują się w podsekcjach 3.2. oraz 8.1.

Informacje dodatkowe: Szkodliwe skutki działania na zdrowie człowieka i środowiska: Produkt ze względu na swoją postać (drobny proszek) może powodować pylenie, może mechanicznie podrażniać oczy i układ oddechowy nawet przy krótkotrwałym kontakcie, przy długotrwałym narażeniu może mechanicznie podrażniać skórę. Patrz sekcja 11.

Produkt nie jest klasyfikowany jako niebezpieczny dla środowiska. Patrz także sekcja 12.

2.2. Elementy oznakowania:

KARTA CHARAKTERYSTYKI

GIPS GÓRNICZY

🔗 Oznakowanie zgodnie z Rozporządzeniem WE nr 1272/2008 (art. 25 i art. 32 ust.6) [CLP]: symbol, znak ostrzegawczy, zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia – nie są wymagane. Produkt nie jest klasyfikowany jako niebezpieczny dla zdrowia człowieka i dla środowiska. Uzupełniające elementy etykiety podane są w Sekcji 16.

2.3. 🔗 **Inne zagrożenia:** Produkt nie spełnia kryteriów vPvB oraz PBT zgodnie z załącznikiem XIII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 [REACH].

Sekcja 3: Skład/informacja o składnikach**3.2. Mieszaniny**

Opis mieszaniny: mieszanina siarczanu wapnia [nr CAS: 7778-18-9, nr WE: 231-900-3, nazwa wg IUPAC calcium sulfate] oraz regulatorów czasu wiązania w stężeniu nie przekraczającym łącznie 1% wag.

🔗 Zgodnie z oficjalną klasyfikacją substancji chemicznych żadna z substancji wchodzących w skład mieszaniny nie jest klasyfikowana jako niebezpieczna, bądź w przypadku substancji zaklasyfikowanej jako niebezpieczne, końcowe stężenia ich w produkcie są mniejsze od wartości granicznych i nie wpływają na ostateczną klasyfikację produktu. Producent dysponuje kartami charakterystyki każdej substancji wchodzącej w skład produktu.

Niebezpieczne składniki mieszaniny oraz substancje, dla których określone zostały wartości NDS (Informacje o limitach krajowych podane są w Sekcji 8.1.):

Numer CAS	Numer rejestracji REACH	Przedział % wag.	Nazwa substancji/ mieszaniny	Klasyfikacja zgodnie z dyrektywą 67/548/EWG	Klasyfikacja zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1278/2008 [CLP]
7778-18-9	01-2119444918-26-0138	60-80	Siarczan wapnia	nie klasyfikowany	nie klasyfikowany

Sekcja 4: Środki pierwszej pomocy**4.1. Opis środków pierwszej pomocy:**

Porady ogólne: jeżeli istnieje możliwość wystąpienia narażenia należy zaopatrzyć się w sprzęt ochrony osobistej podany w Sekcji 8.

Instrukcje postępowania w zależności od dróg narażenia:

- przez drogi oddechowe: osobę narażoną na nadmierne stężenie pyłu w powietrzu wyprowadzić na świeże powietrze. Zapewnić ciepło i spokój. Jeżeli osoba poszkodowana nie oddycha przeprowadzić sztuczne oddychanie, jeżeli oddychanie jest utrudnione podać tlen. Zasięgnąć porady lekarza, zwłaszcza w przypadku rozwoju lub utrzymywania się jakichkolwiek dolegliwości, np. zaburzeń oddychania.

- przez kontakt ze skórą: zanieczyszczoną skórę płukać obficie czystą wodą z mydłem, i starannie spłukać. Zdjąć zanieczyszczone ubranie i buty. Przed ponownym użyciem ubranie wyprać, buty wyczyścić. Zasięgnąć porady lekarza, zwłaszcza w przypadku rozwoju lub utrzymywania się jakichkolwiek dolegliwości, np. cech podrażnienia skóry.

- przez kontakt z oczami: w przypadku podrażnienia usunąć szkła kontaktowe, jeśli są i można je łatwo usunąć, i natychmiast płukać oczy dużą ilością czystej wody (przez co najmniej 15 minut), podnosząc niższe i wyższe powieki, unikając silnego strumienia wody. Zasięgnąć porady lekarza, zwłaszcza w przypadku rozwoju lub utrzymywania się jakichkolwiek dolegliwości, np. cech podrażnienia oczu.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

GIPS GÓRNICZY

-przez przewód pokarmowy: wypłukać usta dużą ilością wody. Połknięcie może być przyczyną zaczopowania przewodu pokarmowego. Osobie nieświadomej nie podawać niczego do ust. Zasięgnąć porady lekarza, zwłaszcza w przypadku rozwoju lub utrzymywania się jakichkolwiek dolegliwości, np. trudności w przełykaniu.

Informacja dla lekarza: składniki mieszaniny dla skóry to przyjazna neutralna sól. Żadne reakcje alergiczne nie zostały rozpoznane. Pyły są rozpuszczalne w wodzie. Stosować leczenie objawowe.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia: skutki narażenia to podrażnienie i zaczerwienienie skóry, podrażnienie dróg oddechowych, podrażnienie oczu z zaczerwienieniem i pieczeniem oczu, łzawieniem i zaburzeniem widzenia, w następstwie połknięcia może powodować zaczopowanie się przewodu pokarmowego. Przy długotrwałym lub powtarzanym kontakcie może powodować miejscowe zaczerwienienie, obrzęk, swędzenie i wysuszenie. Nie są spodziewane ostre i opóźnione objawy narażenia.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym: Brak specyficznej odtrutki. Leczenie oparte na ocenie dokonanej przez lekarza na podstawie reakcji pacjenta. Stosować leczenie objawowe.

Sekcja 5: Postępowanie w przypadku pożaru

5.1. Środki gaśnicze: stosować środki gaśnicze odpowiednie dla płonącego otoczenia. Niewłaściwe: silny strumień wody. Produkt twardnieje w kontakcie z wodą i zestala się.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z mieszaniną: w temperaturze powyżej 700 °C gips ulega rozkładowi do tlenu wapnia i tri tlenku siarki. Podczas pożaru mogą powstawać substancje szkodliwe dla zdrowia. Nie wdychać dymów, gazów wytwarzających się podczas pożaru.

5.3. Informacje dla straży pożarnej: niepalne ciało stałe. Produkt w kontakcie z wodą zestala się i twardnieje.

Specjalny sprzęt ochronny dla strażaków: nosić ubranie ochronne przeciwpożarowe (hełm strażacki, obuwie, kombinezon ochronny, rękawice neoprenowe), sprzęt ochronny oczu i twarzy, niezależny aparat do oddychania.

Sekcja 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska**6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych:**

Dla osób nie należących do personelu udzielającego pomocy: zabronić dostępu osobom postronnym do miejsca skażenia.

Dla osób udzielających pomocy: unikać wdychania pyłu, kontaktu ze skórą i z oczami, zapewnić wystarczającą wentylację, nosić odpowiednie ubranie ochronne i wyposażenie wymienione w sekcji 8.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska: ograniczyć pylenie. Unikać wprowadzania dużych ilości mieszaniny do zbiorników wodnych, do kanalizacji, wód powierzchniowych i gruntowych oraz do gleby. Patrz także sekcja 12.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:

Zapobieganie rozprzestrzenianiu się skażeniu: powstrzymać wyciek, jeśli to możliwe.

Usuwanie skażenia: Uszczelnić uszkodzone opakowanie i umieścić je w opakowaniu ochronnym. Zamieść /lub odkurzyć za pomocą mechanicznych urządzeń ssących/. By uniknąć rozprzestrzenienia pyłu wyciek można zwilżyć wodą. Zanieczyszczoną powierzchnię zmyć dużą ilością wody.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

GIPS GÓRNICZY

Inne informacje: Nie zanieczyszczony i nie zamoknięty produkt może być ponownie użyty. Stwardniały materiał traktować jak gruz budowlany.

6.4. **Odniesienia do innych sekcji:** Sposób postępowania z odpadami określono w sekcji 13, kontrola narażenia oraz sprzęt ochronny i odzież w sekcji 8.

Sekcja 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

7.1. **Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania:** należy unikać rozsiewania i wzbijania pyłu. Wskazane jest, przy długotrwałym lub ciągłym narażeniu, podejmowanie środków ostrożności zabezpieczających przed kontaktem ze skórą, drogami oddechowymi i oczami. Stosować w dobrze wentylowanych (mechanicznie lub naturalnie) pomieszczeniach. Nawet przy krótkotrwałym narażeniu unikać kontaktu z oczami. Stosować zalecane środki ochrony podane w Sekcji 8. Nie jeść, nie pić w obszarach roboczych. Po użyciu mieszaniny umyć ręce. Po zakończeniu pracy z mieszaniną zmienić ubranie i ochronne wyposażenie.

7.2. **Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności:** produkt workowany przechowywać poza zasięgiem dzieci. Produkt luzem przechowywać w zbiornikach zabezpieczonych przed korozją. Chronić przed wilgocią. Produkt ulega nieodwracalnemu stwardnieniu pod wpływem wilgoci. Warunki składowania: wilgotność względna powietrza < 70%. Klasa przechowywania: niepalne ciała stałe.

W celu uzyskania więcej informacji patrz sekcja 10.

7.3. **Szczególne zastosowania końcowe:** informacje o zastosowaniu produktu podane są w Karcie Technicznej.

Sekcja 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej**8.1. Parametry dotyczące kontroli:**

Graniczne dawki dla mieszaniny: nie ustalono żadnych

Wartości NDS w środowisku pracy dla substancji wchodzących w skład mieszaniny zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi - Rozporządzenie MPiPS z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy [Dz. U. 02 nr 217, poz. 1833, załącznik nr 1, B pyły] z późniejszymi zmianami z dnia 10.10.2005 r. [Dz. U. 05 Nr 212, poz. 1769], z dnia 30.09.2007 r. [Dz. U. 161 poz. 1142], z dnia 16.06. 2009 r. [Dz. U. 105 poz. 873].

Substancja	NDS [Dz.U.02.217.1833 ze zmianami]
Pyły gipsu: Pyły całkowite gipsu zawierające wolną krystaliczną krzemionkę poniżej 2% i nie zawierające azbestu	10 mg/m ³

Krajowe dopuszczalne wartości biologiczne: brak danych dla mieszaniny.

Procedury monitorowania dla najistotniejszych substancji wchodzących w skład mieszaniny:

Monitoring: zgodnie z wytycznymi określonymi w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. [Dz. U. 2011, Nr 33 poz. 166] w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

GIPS GÓRNICZY

Metody oceny narażenia: ocenę stopnia narażenia wykonuje się zgodnie z:

PN-Z-04008-7:2002; – „Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacji wyników.”

PN-Z-04008-7:2002/AZ1 grudzień 2004 – „Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacji wyników”. przemysłowe

PN-91/Z-04030/05 – „Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości pyłu. Oznaczanie pyłu całkowitego na stanowiskach pracy metodą filtracyjno-wagową.”

PN-91/Z-04030/06 – „Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości pyłu. Oznaczanie pyłu respirabilnego na stanowiskach pracy metodą filtracyjno-wagową.”

Podczas prawidłowego obchodzenia się z mieszaniną nie powstają substancje zanieczyszczające powietrze, dlatego żadne szczególne procedury monitorowania nie są ustalone.

🔗 Raport bezpieczeństwa chemicznego – nie jest wymagany dla mieszaniny. Wartości DNEL oraz wartości PNEC nie są dostępne dla mieszaniny.

🔗 Wartości DNEL siarczanu wapnia¹⁾ – składnika produktu w warunkach narażenia ostrego i przewlekłego:

Droga narażenia	Expozycja	DNEL (pracownicy)
Inhalacja	Wysoka dawka	5082 mg / m ³
	Przy długotrwałym narażeniu	21.17 mg / m ²
Droga narażenia	Expozycja	DNEL (konsumenci)
Inhalacja	Wysoka dawka	3811 mg / m ³
	Przy długotrwałym narażeniu	5.29 mg / m ²
Przewód pokarmowy	Wysoka dawka	11.4 mg / kg bw / dzień
	Przy długotrwałym narażeniu	1.52 mg / kg bw / dzień

🔗 Wartości PNEC siarczanu wapnia¹⁾ – składnika produktu dla środowiska wodnego, gleby i wód gruntowych: PNEC STP = 100 µg/l

¹⁾ Źródło – Raport bezpieczeństwa substancji

8.2. Kontrola narażenia

Stosowane techniczne środki służące zapobieganiu narażeniu podczas zastosowań zidentyfikowanych: dla niektórych stanowisk pracy i przy długotrwałym narażeniu w celu utrzymania stężenia mieszaniny w powietrzu poniżej wymaganych lub zalecanych stężeń dopuszczalnych należy zastosować miejscową wentylację wyciągową lub inne techniczne środki kontroli (np. środki ochrony dróg oddechowych). Dla większości operacji powinna wystarczyć wentylacja ogólna.

Kontrola narażenia środowiska: zabezpieczyć przed przedostawaniem się dużych ilości do cieków wodnych i kanalizacji.

Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualny sprzęt ochronny:

Ochrona oczu lub twarzy: gogle ochronne (zgodne z EN 166 lub podobne).

KARTA CHARAKTERYSTYKI

GIPS GÓRNICZY

Ochrona skóry i rąk: przy częstym i długotrwałym kontakcie używać rękawic ochronnych powlekanych (zgodnych z EN 37). Przy wyborze rękawic do określonego zastosowania i okresu używania w miejscu pracy należy także uwzględnić czynniki związane z miejscem pracy, takie jak: inne używane substancje i chemikalia, wymagania fizyczne (ochrona przed skaleczeniem lub przebicciem, precyzję ruchów, ochronę przed ciepłem), potencjalne reakcje organizmu na materiały rękawic, jak również instrukcję/ opis techniczny dostarczony przez dostawcę.

UWAGA: Właściwości ochronne rękawic zależą nie tylko od rodzaju materiału, z którego są wykonane. Czas działania ochronnego może być różny w przypadku różnych producentów rękawic. Podobnie jak w przypadku wielu substancji nie można precyzyjnie oszacować czasu działania ochronnego rękawic. Uwzględniając podane przez producenta parametry rękawic należy zwracać uwagę podczas stosowania produktu czy rękawice jeszcze zachowują swoje właściwości ochronne.

Ochrona ciała i skóry: stosownie do narażenia podczas pracy z produktem stosować odpowiednie ubranie ochronne.

Ochrona dróg oddechowych: jeżeli istnieje ryzyko przekroczenia wymagań lub wytycznych odnośnie dopuszczalnych stężeń lub wystąpiły szkodliwe objawy, takie jak podrażnienie układu oddechowego lub uczucie dyskomfortu, lub jeśli są takie ustalenia odnośnie procesu oceny ryzyka należy stosować środki ochrony dróg oddechowych. Używać półmaski klasy typ P1, zatwierdzonej przez CE lub maskę skompletowaną z filtrem pochłaniającym pyły klasy P2.

🔄 Kontrola narażenia środowiska:

Najwyższe dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczenia dla oczyszczonych ścieków przemysłowych – Rozporządzenie MS [Dz.U. 04 nr 168 poz. 1763]: siarczany 500 mgSO₄/l (dotyczy wszystkich rodzajów ścieków); zawiesiny ogólne: 35 mg/l

Dopuszczalne wartości wskaźników zanieczyszczenia w ściekach przemysłowych wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych – Rozporządzenie MI [Dz.U. 02 nr 129 poz 118]: siarczany: 500 mgSO₄/l

Zawiesiny ogólne: wartości wskaźników należy ustalać na podstawie dopuszczalnego obciążenia oczyszczalni ładunkiem tych zanieczyszczeń.

Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu – Rozporządzenie MS [Dz. U. 03 nr 87 poz. 796]: Pył zawieszony ogółem PM₁₀: Dopuszczalny poziom, 24 h: 50µg/m³; Dopuszczalny poziom, rok kalendarzowy: 40µg/m³

Sekcja 9: 🔄 Właściwości fizyczne i chemiczne**9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych:**

Wygląd:

- stan skupienia

ciało stałe, proszek

- granulometria

poniżej 1 mm (98%)

- kolor

kolor szary, białoszary

Zapach:

nie wyczuwalny

pH (20 ° C):

w stanie stałym: nie przydatny

w wodnym roztworze: około pH 7-8 (10%)

KARTA CHARAKTERYSTYKI

GIPS GÓRNICZY

Temperatura topnienia/ krzepnięcia:	nie określa się.
Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia:	nie określa się.
Temperatura zapłonu:	nie określa się.
Palność:	nie palny
Górna / dolna granica palności albo górna / dolna granica wybuchowości:	nie określa się
Prężność par:	nie określa się
Gęstość par:	nie określa się
Gęstość względna ($\text{CaSO}_4 \times 0,5\text{H}_2\text{O} - \beta$):	2,3 – 2,37 g / cm ³
Rozpuszczalność w wodzie ($\text{CaSO}_4 \times 0,5\text{H}_2\text{O}$, 20 °C):	ok. 8,9 CaSO ₄ g/lH ₂ O
Współczynnik podziału n - oktanol / woda (kloc Po / w)	nie określa się.
Temperatura samozapłonu	nie określa się.
Temperatura rozkładu (° C):	nie jest znana dla mieszaniny
Lepkość:	nie dotyczy
Wybuchowe właściwości:	nie wybuchowy
Utleniające właściwości:	nie posiada

9.2. Inne informacje: mieszanina nie spełnia warunków klasyfikacji do żadnej grupy pakowania ze względu na działanie żrące i wykazujące działanie korodujące, może jednak w kontakcie z metalami powodować ich korozję metali. Zaleca się wszystkie elementy stalowe mające kontakt z mieszaniną należy zabezpieczyć antykorozyjnie.

Sekcja 10: Stabilność i reaktywność

10.1. Reaktywność: w warunkach normalnego stosowania żadne niebezpieczne reakcje nie występują.

10.2. Stabilność chemiczna: produkt stabilny przy prawidłowym przechowywaniu i stosowaniu. Patrz sekcja 7.

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji: przy składowaniu i posługiwaniu się zgodnie z przepisami nie występują.

10.4. Warunki, których należy unikać: niekontrolowany dostęp wody oraz nadmierna wilgoć powodują twardnienie materiału.

10.5. Materiały niezgodne: nie występują.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu: zupełny rozkład substancji występuje w temperaturze wyższej niż 700⁰ C. Tworzą się trójtlenek siarki i tlenek wapnia. W następstwie działania wysokich temperatur lub pożaru mogą uwalniać się toksyczne produkty rozkładu termicznego. Patrz także sekcja 5.

Sekcja 11: Informacje toksykologiczne

KARTA CHARAKTERYSTYKI

GIPS GÓRNICZY**11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych:**

Toksyczność ostra: nie znane dla mieszaniny.

Działanie żrące/ drażniące, uczulające, toksyczne dla dawki powtarzalnej, rakotwórcze, mutagenne, szkodliwe działanie na rozrodczość - produkt nie jest klasyfikowany jako stwarzający zagrożenie w żadnej z wymienionych klas, ocena w oparciu o metody konwencjonalne według dyrektywy 1272/2008/WE.

Żaden ze składników produktu nie jest klasyfikowany jako uczulający, rakotwórczy, mutageny, powodujący zagrożenie aspiracją, toksyczny lub działający szkodliwie na rozrodczość i nie znajduje się w wykazach substancji niebezpiecznych.

Informacje dotyczące prawdopodobnych dróg narażenia: powtarzające się lub długotrwałe narażenie na stężenia produktu powyżej wartości dopuszczalnych może być przyczyną przewlekłych stanów zapalnych nosa, krtani, gardła, spojówek, osłabienia powonienia, przytępienia smaku, utrudnienia połykania oraz krwawień z nosa. Ze względu na swoją postać (drobny proszek) produkt może, nawet przy krótkotrwałym kontakcie, mechanicznie podrażniać oczy powodując podrażnienie spojówek, typu ciała obcego z następującymi objawami: bólem i zaczerwienieniem oczu, łzawieniem, zaburzeniem widzenia. Przy długotrwałym lub powtarzającym się kontakcie może wywołać miejscowe zaczerwienienie, obrzęk, swędzenie i wysuszenie skóry. W przypadku niewłaściwego stosowania i wywołania chmury pyłu może podrażnić układ oddechowy z objawami takimi jak – kaszel, kichanie, suchość i zaczerwienienie gardła i nosa. W przypadku niewłaściwego zastosowania i w następstwie spożycia może powodować zaczopowanie przewodu pokarmowego.

Sekcja 12: Informacje ekologiczne**12.1. Toksyczność**

Toksyczność ostra (krótkotrwała) dla środowiska wodnego: brak danych dla produktu. Metodą obliczeniową mieszanina nie jest klasyfikowana jako niebezpieczna dla środowiska. Nie należy dopuszczać do uwolnienia produktu do środowiska, nie dopuszczać do zrzutów produktu do kanalizacji, do zanieczyszczania wód powierzchniowych i gleby.

Toksyczność przewlekła (długotrwała) dla środowiska wodnego: brak danych dla mieszaniny.

Toksyczność dla mikroorganizmów, dla organizmów w środowisku lądowym i dla środowiska atmosferycznego: brak danych dla mieszaniny.

Skutki zdrowotne toksyczności ostrej i przewlekłej składników mieszaniny: brak danych

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu: mieszanina składa się w 95 % z substancji nieorganicznych, dla których rozkład biologiczny nie jest znany, ponieważ stosowane do określania biodegradacji metody nie znajdują zastosowania w przypadku substancji nieorganicznych.

12.3. Zdolność do bioakumulacji: wartość współczynnika podziału oktanol – woda (Kow) oraz wartość współczynnika biokoncentracji (BCF) nie są znane dla mieszaniny. Nie stosuje się dla substancji nieorganicznych.

12.4. Mobilność w glebie: składniki mieszaniny dla gleby są neutralne. Jeżeli mieszanina i jej składniki przedostaną się do gleby to są mobilne i mogą zanieczyścić wodę gruntową.

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB: mieszanina nie spełnia kryteriów dla klasyfikacji jako PBT lub vPvB.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

GIPS GÓRNICZY

12.6. Inne szkodliwe skutki działania: nie są znane. Według kryteriów europejskiej klasyfikacji i etykietowania produkt nie jest klasyfikowany i oznaczany jako niebezpieczny dla środowiska. Przy normalnym użytkowaniu nie stanowi zagrożenia dla środowiska wodnego.

Sekcja 13: Postępowanie z odpadami**13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów:**

Odpadów nie należy usuwać do kanalizacji, ścieków, rowów, dróg wodnych. Nie usuwać i nie składować razem z odpadami komunalnymi. Zaleca się minimalizację odpadów.

Utylizacja: Produkt i jego opakowanie należy usuwać w sposób bezpieczny, w odpowiednim miejscu, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Stosować regulacje prawne zgodnie z Ustawą o odpadach [Dz.U.01 62 poz. 628] z późniejszymi zmianami oraz z Rozporządzeniem [Dz. U. 01 112 poz. 1206]. Sposób likwidacji odpadów uzgodnić z właściwym terenowo Wydziałem Ochrony Środowiska.

Produkt: w przypadku rozsypania zebrać materiał na sucho. Część nie zanieczyszczoną można ponownie wykorzystać. Odpad powstały w wyniku stosowania: nie stwarza zagrożenia dla zdrowia i dla środowiska. Stały i stwardniały produkt traktować jak gruz budowlany.

Opakowania: opakowania można ponownie wykorzystać. Zanieczyszczone produktem opakowanie traktować jak produkt.

Sekcja 14: Informacje dotyczące transportu

14.1. Numer UN (numer ONZ): nie klasyfikowana

14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN: nie określono

14.3. Klasy (-y) zagrożenia w transporcie: nie klasyfikowana

14.4. Grupa pakowania : nie klasyfikowana

14.5. Zagrożenia dla środowiska: nie klasyfikowana

14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników : nie występuje. Należy unikać emisji pyłów podczas transportu. Chronić przed zamknięciem.

14.7. Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC : nie dotyczy

Sekcja 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

** Zezwolenie na mocy tytułu VII REACH:** nie jest wymagane.

** Ograniczenia w użytkowaniu na mocy tytułu VIII REACH:** brak

** Mieszanina oraz jej składniki** nie są objęte przepisami Rozporządzenia (WE) nr 2037/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową [Dz.U. L 244 z 29.9.2000, s 1], Rozporządzenia (WE) nr 850/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. dotyczącego trwałych zanieczyszczeń organicznych i zmieniającego Dyrektywę 79/117/EWG [Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 7] lub Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady (WE) nr 689/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. dotyczącego wywozu i przywozu niebezpiecznych chemikaliów [Dz.U. L 204 z 31.7.2008, s.1].

KARTA CHARAKTERYSTYKI

GIPS GÓRNICZY**15.1. Przepisy dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla mieszaniny:**

Rozporządzenie MPiPS z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej [Dz. U. Nr 259, poz. 2173 z 2005 r.].

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy [Dz. U. 1997 nr 129 poz. 844]

Kartę sporządzono zgodnie z wymaganiami określonymi w:

Rozporządzenie komisji (UE) Nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów REACH)[Dz.U. L 133 s 1]

1907/2006/WE Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów [REACH], utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające Rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywę Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (sprostowanie Dz.U. L 136 z 29.05.2007 r. późniejszymi zmianami, ze szczególnym uwzględnieniem Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) Dz.U. UE L 133 z 31.05.2010 r.

1272/2008/WE [CLP] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) Nr 1907/2006 (Dz.U. L 353 z 31.12.2008 r.).

Ustawa o substancjach chemicznych i ich mieszaninach z dnia 25 lutego 2011 r. [Dz. U. 11. Nr 63, poz. 322].

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji chemicznych i ich mieszanin [Dz.U. 2012 nr 0 poz. 1018].

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2012 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz niektórych mieszanin [Dz.U. 12 nr 0 poz. 445].

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego: producent nie dokonał oceny bezpieczeństwa chemicznego, w odniesieniu do mieszaniny nie jest wymagane.

Sekcja 16: Inne informacje

Zgodnie z kryteriami metody obliczeniowej, uwzględniając rzeczywisty skład produktu, produkt nie jest klasyfikowany jako mieszanina niebezpieczna dla zdrowia i środowiska bądź ze względu na właściwości fizyko-chemiczne.

Zmiany względem wcześniejszego wydania: wprowadzone zmiany zaznaczone jest w tekście symbolem . Zmiany związane są z wprowadzeniem nowego formatu karty zgodnie z rozporządzeniem 453/2010/UE, co skutkuje wprowadzeniem wersji 2/0.

** Wyjaśnienie skrótów i akronimów stosowanych w karcie charakterystyki:**

NDS – najwyższe dopuszczalne stężenie (w powietrzu środowiska pracy, ważone czasem 8-godzinnej zmiany roboczej).

KARTA CHARAKTERYSTYKI

GIPS GÓRNICZY

PNEC – przewidywane stężenie nie powodujące zmian w środowisku

DNEL - przewidywane stężenie nie powodujące zmian stanu zdrowia człowieka

vPvB – bardzo trwałe i wykazujące bardzo dużą zdolność do bioakumulacji

LD 50 – dawka śmiertelna dla 50% populacji badawczej

IUPAC – Międzynarodowa Unia Chemii Czystej i Stosowanej

Nr WE – numer EINECS – Europejski Wykaz Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym i ELINCS – Europejski Wykaz Zgłoszonych Substancji Chemicznych

PBT – substancja trwała, wykazująca zdolność do bioakumulacji i toksyczna

CLP - rozporządzenie w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania (WE) nr 1272/2008

REACH rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów

 Uzupełniające elementy etykiety/informacje o niektórych mieszaninach [Rozporządzenie WE nr 1272/2008]:

EUH066 – Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry

EUH210 Karta charakterystyki dostępna na żądanie użytkownika prowadzącego działalność zawodową

P101 W razie konieczności zasięgnąć porady lekarza, należy pokazać pojemnik lub etykietę

P102 Chronić przed dziećmi

P273 Unikać uwolnienia do środowiska

P280 Stosować rękawice ochronne/ odzież ochronną/ ochronę oczu /ochronę twarzy

P281 Stosować wymagane środki ochrony indywidualnej

Szkolenia: przed użyciem prosimy o dokładne zapoznanie się z Kartą Charakterystyki.

Dodatkowe informacje: powyższe informacje zostały opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i doświadczeń. Wykorzystanie podanych informacji, jak i stosowanie produktu, nie są kontrolowane przez producenta, a zatem obowiązkiem użytkownika jest stworzenie stosownych warunków bezpiecznego obchodzenia się z produktem. Osoby otrzymujące niniejszą kartę są odpowiedzialne za dopilnowanie, by informacja w niej zawarta została prawidłowo odczytana i zrozumiana przez osoby, które mogą wykorzystywać, przynosić, składować, usuwać lub w jakikolwiek sposób wejść w kontakt z produktem.

Koniec karty charakterystyki